

تحقیقات نشان می‌دهد که خستگی راننده یکی از عوامل مؤثر در بیش از ۲۰ درصد تصادفات جاده‌ای و بیش از یک چهارم تصادفات کشنده و جدی است.

از مسیر لذت ببرید!

از تمام لحظات سفر باید نهایت استفاده را کرد، لحظه‌هایی که شاید هیچ وقت دیگر تکرار نشود. اگر در مسیر به جایی رسیدید که می‌شود توقف کرد، حتماً این کار را بکنید؛ اگر جاده را بند نمی‌آورد، کمی آرام‌تر بنشینید تا از جاده هم استفاده کنید. تخت گاز رفتن و دو ساعته به مقصد رسیدن قدیم ترها که امکانات نبودند، نه‌الان! امروز، سلاسه‌سلاسه پیمودن و غرق لذت شدن روبرو است. می‌گویید نه؟ امتحان کنید! دو ساعت بعد از این که از خانه راه افتادید حتماً جایی توقف کنید و چیزی بخورید. موسیقی‌های خوب انتخاب کنید و گوش بدهید.

۹

محور سبزوار - گناباد

و مه ساعت‌های نخستین شب، جایی برای دید مناسب راننده باقی نمی‌گذارند و همین دلایل باعث شده که جاده این شهرستان به جاده حادثه‌خیز خراسان رضوی بدل شود. درست در نقطه مقابل در مکان‌هایی چون قلعه نوبهار و عمرانی هم که از بخش‌های گناباد هستند، پیچ‌های تند و حیوانات اهلی اصلی‌ترین دلیل تصادفات به حساب می‌آیند.

اگر چه که جاده‌های منتهی به گناباد چندان پر مسافر نیستند اما شاید همین خلوتی بیش از حد باعث شده که این محور یکی از محورهای حادثه‌خیز کشور باشد. فاصله سبزوار تا گناباد از روی نقشه چیزی در حدود ۸۰۰ کیلومتر است که در چند نقطه حادثه‌خیز بوده و عملاً در حال جایگزین شدن با محورهای موازی است. با این همه لذت حضور در کویر نمک ایران و عبور از شهرهای تاریخی چون بردسکن، کاشمر، قائن و... هنوز این مسیر را به‌عنوان اصلی‌ترین گزینه برای کسانی گذاشته که می‌خواهند از شمال شرقی کشور به سمت شرق و استان سیستان و بلوچستان بروند.

جاده کویری و بی‌ژگی‌های خاصی دارد و رانندگی در آن با دیگر جاده‌ها از اساس فرق می‌کند. برای یک رانندگی ایمن در این محور، باید مراقب بود که توصیه‌های ایمنی سفر و رانندگی به درستی رعایت شوند. در این محور، قیر از آسفالت جاده بیرون زده و ترمز ماشین‌ها به سختی می‌گیرد شاید به همین دلیل است که بخش عمده‌ای از تصادفات این محور سبب به سپر است که معمولاً هم به واژگون شدن و در بعضی مواقع آتش گرفتن خودروها ختم می‌شود.

در این مسیر چند نقطه بیشتر از دیگر جاها پر تصادف بوده‌اند و بی‌شک شعاع هفتاد کیلومتری بردسکن در بین این نقاط جایگاه اول را دارد. جاده در این مسیر عرض بسیار کمی دارد با شیب‌های زیاد، پیچ‌های تند و دره‌های مرگبار. در بهار معمولاً غبار صبحگاهی

۱۰

محور تهران - مشهد

ناگهان با خطر برخورد با خودروهای متوقف شده جلویان روبه‌رو نشوید. علاوه بر تمام شهرهای بین راهی که نقاط پر ترافیک جاده را می‌سازند، مکان‌های استراحت بین جاده‌ای، پلیس راه‌های مهم و حساس، گشت‌های نامحسوس پلیس و... مکان‌هایی هستند که خودروها به طور ناگهانی در آن ازدحام می‌کنند و باعث کندی تردد و شاید هم خطر برخورد با ماشین‌های پشتی می‌شوند. خلوتی هم البته نگران کننده است. مخصوصاً در فاصله ۳۰۰ کیلومتری شاهرود - سبزوار که عموماً باعث خواب‌آلودگی راننده می‌شود و تصادفات آن چنانی!

یا امام رضا (ع)! و بعد از این جمله سفر به مذهبی‌ترین شهر ایران آغاز می‌شود. مسیر مهم نیست، هدف بارگاه طلایی امام هشتم (ع) است و بس. معروفترین محور برای رسیدن به شهر مشهد، از مسیر تهران - مشهد می‌گذرد. تمام راه‌های فرعی از شمال و جنوب به این محور ختم می‌شوند تا سبیل زائران به حرم امام خود برسند. این جاده را می‌توان بزرگترین و مهمترین جاده کشور به حساب آورد چرا که آمارها حکایت از حضور روزانه ۲ میلیون مسافر در شهر مشهد دارند که تقریباً همگی به نوعی از این جاده راهی سفر خود شده‌اند و یا همجواری با آقا ایشان را به پایان می‌رسانند. وجود این تعداد مسافر در هر جاده‌ای خود می‌تواند خطر آفرین باشد اما علاوه بر این، این محور به دلایل دیگری هم پر حادثه است.

هم شلوغی جاده خطرناک است و هم خلوتی آن. اگر از تهران عازم این سفر هستید باید نقاط شلوغ جاده را تا مقصد بشناسید که

راهنمایی برای مسافرت در ۱۰ جاده حادثه‌خیز کشور (بخش پایانی)

قاتلان دلربا

مسافرت بیشتر کنیم، در چه اطمینان سلامتی سفرمان نیز بالاتر می‌رود. سعی کرده‌ایم اطلاعات مفیدی را در باره ۱۰ مسیر پر تردد کشور برای شما جمع‌آوری کنیم. بدیهی است که اتفاق در هر جاده‌ای ممکن است بیفتد و انتخاب این ۱۰ محور صرفاً به دلیل تجربیات گذشته است.

آمار تصادفات و مرگ و میرهای ناشی از آن در کشور ما بالاست. بخش عمده‌ای از سفرهای تابستانی هم از طریق وسایل نقلیه شهری انجام می‌شود. کافی است راننده‌بی‌احتیاط باشد و جاده هم ناهموار تا تلخی حادثه‌خیز را تجربه کند. این در حالی است که اگر پیش از سفر اطلاعات خودمان را از راه و مسیر

گردنه حیران

حوادث و تصادفات مرگباری که در این گردنه به خاطر پیچ‌های خطرناک، مه دائمی، سرعت‌های غیرمجاز و سبقت‌های بی‌موقع اتفاق می‌افتد، جان بسیاری از مسافران را در معرض خطر قرار می‌دهد. با این وجود هیچ‌کس نمی‌تواند منکر زیبایی حیران‌کننده گردنه حیران نباشد. کسانی که ادعای رانندگی‌شان امان‌خیزی‌ها را بریده، معمولاً در پیچ‌های این محدوده دچار سردرگمی می‌شوند و با انحراف از مسیر اصلی عامل تصادفات زنجیره‌وار را مهیا می‌کنند. بهترین روش حرکت در این گردنه، سرعت کم و استفاده از دنده سنگین است.

گردنه‌ها در فرهنگ سفر ما به مکان‌هایی گفته می‌شوند که تردد در آن‌ها به دلیل عوارض طبیعی، سخت و خطرناک هستند. بنابراین فقط گردنه حیران نیست که جزو مناطق خطرناک محورهای مواصلاتی کشور به حساب می‌آید؛ در جاده تهران - مشهد، گردنه آهوان و در جاده غرب، گردنه حسنی هم به همین اندازه خطرناکند، اما یا مسیر جاده تغییر یافته و یا تردد در آن‌ها کم است و به همین خاطر آمار تلفات‌شان پایین گزارش شده است. بنابراین در حین تردد در هر جاده‌ای باید از گردنه‌های احتمالی آن باخبر شوید و برنامه سفرتان را طوری تنظیم کنید که حین عبور از این مناطق، هم در هوشیاری کامل باشید، هم مقررات رانندگی را به خوبی رعایت کنید و هم هوا روشن باشد.

رطوبت دریای خزر به طور مستقیم از شمال ایران به سمت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس می‌رود و در واقع علت اصلی مه تقریباً دائمی گردنه حیران هم همین موضوع است، نه ارتفاع زیاد این جاده از سطح دریا. گردنه حیران از این نظر نیز اهمیت دارد که یکی از روستاهای تاریخی و بیلابیل‌ترین خوانین آستارا و قشلاق‌های غربی و شمالی این شهرستان در گذشته بوده و اکنون هم یک مسیر دسترسی زیبا و مهم به شمار می‌رود.

گردنه حیران، مسیر ارتباطی آستارا و اردبیل است. این گردنه که آخرین منطقه حفاظتی استان اردبیل به‌شمار می‌رود، از یک طرف مشرف به کوه‌های پوشیده از جنگل‌های انبوه است و از طرف دیگر مشرف به دره‌ای نه‌چندان عمیق که از میان آن رود آستارا، «آقچای» عبور می‌کند. با وجود این که گردنه حیران چندان مرتفع نیست و ارتفاع بلندترین نقطه آن از سطح آب‌های آزاد تنها حدود ۱۵۰۰ متر است، در تمام طول سال مه این جاده را پوشانده و دید رانندگان را کم می‌کند.

محور بندرعباس - سیرجان

تصادف دلخراشی را به همراه داشته باشد.

جاده‌های کویری را باید شناخت. اگر راننده این جاده‌ها را بشناسد، نه‌از رانندگی در آن خسته می‌شود و نه پشت فرمان چرتش می‌برد. چون گرمای هوا اینجا زیاد است اولین توصیه ما استفاده زیاد از مایعات سرد است، اما نباید پشت فرمان چای بنوشید که خطرش فرقی با خواب رفتن پشت فرمان ندارد! آب هم طراوت و بیداری می‌آورد، هم جبران تعرق بدن و کاهش خواب‌آلودگی است و هم میزان ادرار بدن را زیاد می‌کند. همین موضوع بهانه‌ای می‌شود برای این که راننده هر ۱۰۰ کیلومتر کنار بزند و از ماشین پیاده‌شود.

تابلوهایی این محور کم هستند اما اطلاعات‌شان خیلی مهم است، جاهایی که امکان تصادف با شتر وجود دارد پیش بینی شده، سرعت‌گیرها مشخص شده‌اند و فاصله تا حاشیه جاده به خوبی روشن شده است. رانندگان خواهش‌های این علامت‌ها را خوب توجه کنند چرا که بخش عمده‌ای از واژگون شدن خودروها در شانه‌راست جاده به خاطر عدم توجه به این تابلوهاست.

رانندگان ماشین‌های سنگین برای خودشان قانون‌های مهم و نجات‌بخشی دارند. تجربه زندگی آنها در جاده‌ها باعث شده که با نور ماشین به ماشین‌های اطراف علامت بدهند. این علامت‌ها آن قدر مهم هستند که هم می‌توانند جان شما را نجات دهند و هم مانع از یک تصادف غیر قابل‌جبران شوند. اگر معنی نوردان یک خودروی سنگین را ندانستید، ساده‌ترین کار، احترام به او و راه‌اندازی است. هر گونه لجبازی با این ماشین‌های سنگین یا خطر تصادف را در بر دارد و یا تلخ شدن خاطره سفر.

اگر بخواهید از بندرعباس به هر شهری در نیمه شمالی کشور بیایید، بگره‌بیشترندارد و آن رسیدن به شهر سیرجان از محور بندرعباس - سیرجان است. بنابر گزارش پلیس راهنمایی و رانندگی، این جاده یکی از پر حادثه‌ترین جاده‌های کشور است، چرا که چون تقریباً تمامی تردهای جنوب به شمال کشور از مبدا بندرعباس در این جاده اتفاق می‌افتد و شاید همین شلوغی زیاد این جاده کویری و بی‌خطر را به یک جاده پر حادثه بدل کرده است.

روزانه ۴۵ هزار وسیله نقلیه سواری از جاده بندرعباس - سیرجان رفت و آمد می‌کنند، اما این تعداد در برابر آمار تردد خودروهای سواری از جاده‌های پر تردد کشور چندان قابل توجه نیست. موضوعی که رانندگی را در این جاده خطرناک می‌کند، بحث خودروهای سنگین است. براساس آمارها حدود ۶۰ درصد ترافیک کالای کشور از این جاده صورت می‌گیرد و یعنی خیل خودروهای سنگین، تریلی‌ها، کامیون‌ها و دیگر خودروهای باری که تردد را برای خودروهای شخصی با مشکل مواجه می‌کنند. شاید به همین خاطر است که اکثر تصادفات در این جاده از سوی رانندگان غیر حرفه‌ای انجام می‌شود، رانندگانی که نمی‌دانند یک ماشین سنگین نه قدرت مانور ماشین‌های سواری را دارد و نه توانایی توقف به موقع را!

ساله بعد سبقت‌های غیرمجاز است. هنوز بخش عمده‌ای از مسافران ترجیح می‌دهند که از جاده دوبانده و قدیمی این مسیر برای رسیدن به سرراهی سیرجان استفاده کنند. دلایل‌شان هم معتبر است؛ امکانات رفاهی بیشتر، شهرهای دیدنی، جنگل و... تا این جا هیچ مشکلی در بین نیست اما کوچکترین سبقت‌نا به جایی در چنین جاده‌باریکی می‌تواند

محور میانه - زنجان

برای رفتن به تبریز و زنجان، استفاده از جاده میانه، گزینه منطقی‌تر هم در کاهش مسافت به حساب می‌آید. مسیر اتوبان شده‌ما بین زنجان و میانه اما یکی از جاده‌های پر تصادف کشور هم به حساب می‌آید. جاده‌ها هر چه بومی‌تر باشند، خطرناکتر هستند چرا که معمولاً توجه کمتری از سوی رانندگان در این مسیرها وجود دارد و از طرفی مشکلات و کاستی‌های جاده بیشتر است. با این همه محور زنجان - میانه نه به دلیل این مشکلات بلکه به خاطر مسائلی ظریفتر همیشه یکی از کانون‌های خطرات رانندگی در کشور به حساب می‌آید.

چندسالی است که موضوع مرمت و بازسازی راهدارخانه‌های آزادان، ارغمانخانه، نیک‌پی و شهرستان قدیم به میان آمده و کارهای خوبی انجام شده اما شرایط جوی در این جاده بعضاً مشکلات زیادی پدید می‌آورد. بنابر این پیش از آن که کارتان در این جاده به مشکل برخورد تجهیزات ایمنی لازم را با خود بردارید.

علاوه بر برف و طوفان، یکی از دلایل بسیاری از تصادفات در این جاده، انحراف به طرفین خودروهاست. در شب‌ها این محور بسیار خلوت بوده و رانندگان به این خیال خوش که تخلفات‌شان از چشم قانون به دور است، جاده را از پاشنه در می‌آورند، غافل از این که همین کار به معنای تصادفات دلخراش است؛ تصادفاتی که تعداد کشته‌های آن برای چنین جاده‌ها چندان حیاتی، زیاد به نظر می‌رسد.